

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Kiadványi árak
 Helyben: Hozzájárulás . . . . . 3 koron.
 Külföldre: Hozzájárulás . . . . . 4 " "
 Helyben: Hozzájárulás . . . . . 5 " "
 Külföldre: Hozzájárulás . . . . . 6 " "

Felolós szerkesztő:
Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
László József.

Egyeszedik ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275.

A finnek betelepődése hazánkba.

május 12.

A XX. század, úgy látszik, a béke jegyében született. Alig történt meg a szerencsétlen bur nemzetek leigázása, ime már azt a megdöbbentő hírt röpti világszerte a táviró, hogy még szerencsétlenebb finn testvéreink szabadságát könyörtelenül eltiporta a muszka zsarnokság, hogy Finnország — nincs többé!

Lengyelország bukását még csak megértjük, de hogy a két bur köztársaságnak és Finnországnak el kellett buknia csak azért, mert kiesinyek voltak, az minden csepp vérvérket felkavarja. Magunk is kiesiny és még hozzá szegény nemzet vagyunk. Természetes tehát, hogy szivdobogva értjük meg a rekkentő eseményeket és szoruló kebelrel kérdezzük magunktól: nincs-e közel az idő, amikor reánk kerül a sor? Hiszen bőven vannak ellenségeink,

akik évek óta fáradhatatlanul aknázzák alá nemzeti létünk bástyáit és vannak, akik szívesen tennék kezüket hazánkra csupán az erősebb jogánál fogva.

Cselekednünk kell, készülnünk kell okvetlenül és pedig egy pillanati szünet nélkül, hogy a győzelem kilátásával tekinthessünk az esetleges veszedelem elé. Kell-e mondani, hogy a készülődés nemcsak hadseregünk fejlesztéséből áll, hanem fejleszteni kell azon erényeket is, amelyek képessé tettek bennünket arra, hogy ezer éven keresztül annyi veszély között fenn tudtuk tartani hazánkat. — Ezenkívül figyelembe kell vennünk sok, előre meg nem határozható dolgot, amelyeket az egész földtekén történő események vetnek felszínre. Ilyen esemény a finnek elnyomása és ilyen figyelemreméltó dolog esetleges kivándorlásuk.

Néhány évvel ezelőtt már megkezdődött a kivándorlás. A finn ifjak,

sokan családjuktól kísérve, Amerikába kivándoroltak, hogy kikerüljék besorozásukat az orosz hadseregbe. Valószínűleg most is tömegesen fogják elhagyni hazájukat, hogy immár nemzeti létük teljes megsemmisülését elkerülhessék. Mert bizva abban, hogy az eddigi orosz cárok, mint Finnország nagyfejedelmek ezen ország alkotmányát esküjükhöz képest tiszteletben tartották, a finnek nem készültek hazájuk és szabadságuk fegyveres megvédésére, mint a burok, hanem arra, hogy szellemileg minél magasabb színvonalra emeljék. Szó sem lehet tehát arról, hogy ez a maroknyi nép a muszka óriással képes legyen megvívni és ezen a rettenetes választás előtt állanak: szolgaság vagy hazátlanság!

Kétségtelen tehát csakugyan, hogy a nemzet nagy része inkább lemond az ősi hazáról és sirván megyen új hont keresni, tul a tengeren. De miért ne lehetne új hazájuk a mi hazánk? Nekünk fontos

A boldogság . . .

Irta: Rudnyánszky Gyula.

A boldogság ki tudja hol van!
 Itt a hűség vitája meddő.
 Nézd, millió a falevél
 És nincs köztük egyforma kettő,
 Habár talán egy ágon él:
 A boldogság is ép ilyen!
 Mit millió néz irigyen;
 Értéktelen kavics nekünk;
 Viszont a mit mi szeretünk,
 Utszéli koldus meg se látja,
 Ha még olyan sovány a zsákja!
 Mindenki más reménynyel él,
 Mindenki más okon kevély;
 Mi százat a sirig gyötör,
 Egynek tán épen az gyönyör.
 Ó hagyd meg az enyémnek azt,
 Hogy üdvöt a keserv fakaszt
 Szerelmes, álmodó szivemben;
 Ne vedd el üdvösségemet,
 Mely feltámaszt, ha eltemet;
 Hagyj éretted szenvedni engem.

A férfi szive.

— Istenem, mit látok? Sophie, te sírsz?
 — Oly boldogtalan vagyok!
 — Talán ismét Alfréded?
 — Mindig ő . . .
 — Megesalt?
 — Ha csak azt tette volna! . . .
 — Megvert? ezt nem hihetem.
 Sokkal finomabb lélek.
 — Ha csak megvert volna! . . .
 — Akkor hát nem értelek. Beszélj hát.
 — Nem szeret többé. Érzem, tudom, sőt meggyőződtem róla, hogy nem érdeklek már . . . még egy lépés és el fog hagyni. Pedig imádom elhalmozom szeretetem, kedvességem minden odaadásával: és esküszöm — hű vagyok hozzá, mint még senkihez!
 — Ez az! Itt a hiba, kedvesem.
 — Hogy hű vagyok?
 — Ugy van. Drága barátom, te minden tapasztalatod mellett sem ismered a férfi szivét. Azt mondják ők, mi vagyunk a logikátlanok. Pedig ők azok Csald meg egyszer és szeretni fog.
 — Milyen gondolat!

— Hidd el. Az én Alfonzomat öt év óta tartom ilyen módon a legszorosabban a szivem mellett. Minden fél évben egyszer megcsalom.

— És ő tudja?
 — Természetesen. Hiszen a nélkül nem érne semmit a dolog. A a nő, ha egész lelkével csügg a kedvesén, unalmassá válik. A férfi szivének izgalom, féltékenység kell . . . igen, a féltékenység a szerelem éltető napja. Tanácsolom tehát: csald meg! De rögtön: a mig nem késő. Még ma.

— Istenem . . . félek . . .
 — Tedd következőképen. Ma este van éppen az Olympia álarcos bálja. Végy dominót, menj oda s mikor hajnalban hazaérsz, kedvesed jobban fog imádni, mint azon a napon, a mikor igent mondtál.

Egy héttel később, Sophie találkozik a barátnőjével a boulevardon.

— Sophie! hiszen valósággal sugárizik az arcod!

— Ah, drágám, köszönöm! ezerszeresen köszönöm!

— Tehát sikerült?

— Jobban, mint sejtettem.

— Látom, hogy új ékszered vannak.

BALKÁNYI fényképész.

Debrecen Piacz-utca 81.

múltányosságáról, valamint lelkiismeretes kiszolgálásról. Tisztelettel: **Balkányi fényképész.**

A fényképezés valamint a festészet terén külföldön szerzett gyakorlatom által képesítve vagyok művészi munkát és különlegességet előállítani. Képnagyítások-, platin-, akvarell-festmények. Egyúttal felhívom a t. közönség figyelmét dusan felszerelt raktáramra fényképezési cikkekben, mely minden irányban versenyképes. Amatőr vevőim ingyenes oktatásban részesülnek valamint díjmentesen használhatják kifogástalanul felszerelt laboratóriumomat. — A t. közönség pártfogását kérve, egyúttal biztosítom áram

és nagy okaink vannak, hogy fiin testvéreinket keblünkre ölöljük. — Mennyiségben és minőségben egyként gyarapodnánk általuk.

Valósággal kínálkozó alkalom arra, hogy idegen, sőt ellenséges földre szakadt s a hazára nagy részben már elveszett véreinket pótoljuk. Már az is nagy szerencse lenne, ha egyáltalán pótolni tudnók a kívándorlás okozta elgyengülésünket, hát még micsoda óriási szerencse lenne az ránk nézve, hogy egy magas műveltségű, velünk érző, testvér néppel gyarapodnók nemzetünk, akikre mindig és mindenkor feltétlenül számíthatnánk, akik soha ellenségeinkké nem válnának.

A hazánk lakosságának majdnem telét kitevő, ellenséges indulatu nemzetiségekkel szemben hatalmas ellensúlyt képeznének a finn betelepülők, de különösen segítségünkre lennének az esetleges magyar-orosz háboru esetén. Nemzetük eltipróival szemben kétségtelenül olyan elkeseredett harcosaink lennének, mint a lengyelek voltak a dicső emlékü szabadságharc alkalmával.

Legnagyobb becsüljük azonban azt a hatást, amelyet a testvér nemzet magas műveltsége és erkölcsi-sége gyakorolna közállapotunkra. Hogy csak egyet említsünk: bizonyosra vehetjük, hogy a reakcionárius irányzat, de az is, amely a hazafiságot cégeknek használja, rövidesen eltűnnék a magyar politikából, ellenben a nemzeti törekvések komoly, hű harcosai megsaporodván, a magyar nemzeti állam betetézése kevesebb küzdelemmel és rövidebb idő alatt megtörténnék.

— És milyen toilettejeim! Ötezer frank ára toilettet rendelt számomra egy hét alatt! Holnap lovakat kapok, almás-szürkéket: te imádom a lovakat!

— Szívből gratulálok neked.

— És ha tudnád mennyire imád engem Raoul!

— Raoul? hát ez ki?

— Hát az Olimpiabeli ur. A kivel ott megismerkedtem . . . hiszen emlékszel, te tanácsoltad.

— Jé! . . .

— Tudod, valósággal elrabolt onnan az álarcos bálból és mikor megtudta, hogy van kedvesem, ígért gyémántokat, kocsi lovat, mindent . . . Imádom őt!

— No és Alfréd?

— Szegény Alfréd. Irtam neki, majd meg örül a fájdalomtól. Ott lesett a házam előtt két nap és két éjszaka. Igazán megsajnáltam szegényt. Most éppen hozzámegyek . . .

— Megcsalni Raoul-t?

— Természetesen. Addig könyörgött tegnap, a míg megígértem, hogy azért néha meglátogatom őt is . . . Hiszen te tanácsoltad, hogy a férfi szívének féltékenység kell. Igazán jó tanács volt. Nem feledem el.

Muljék el tőlük a keserű pőhár, de ha távozni kényszerülnek hazájukból, nálunk találjanak új hazára a szerencsétlen fiin testvérek.

0.

Az udvar Budán.

Saját tudósítónktól.

Budapest, május 11.

A legközelebbi napokban nemcsak a király és királyi család tagjai, nemcsak a közös kormány, hanem az összes nagykövetek családjaikkal és attaséikkal együtt Magyarország fővárosában fognak tartózkodni és egész Európa szeme a magyar király magyar udvarán fog pihenni.

Kétségtelen, hogy ennek az imponzans tüntetésnek van politikai háttéré és lesznek politikai következményei. — De nem abban az irányban, mint azt a Széll-kormány ellenségei hiszik és remélik.

A király budapesti tartózkodása alatt a politikai tényezők közül *senkit sem fog kihallgatásra meghívni*; a mi azt fogja jelenteni, hogy a korona absolute nem érzi szükségét annak, hogy a miniszterelnök tanácsain kívül más tényezők tanácsait is kérje és igénybe vegye. Maga az a tény, hogy a király egész udvarával és az egész diplomácia kíséretében Budára jő: a Széll-kormány győzelmét jelenti mindazokkal a befolyásokkal szemben, melyek az ellenkezőre akarták rábírní az uralkodót.

A Széll-kormányt, midőn a királynak lejövetelét sürgette, nem az vezette, hogy saját maga mellett rendezzen demonstrációt, hanem sokkal magasabb szempontok vezették. Első sorban az, hogy midőn az obstrukciónak egyik látható célja az, hogy a királyt elkédtelenítse s aztán a kedvtelenséget a saját céljaira értékesítse, — nemcsak az egész nemzet, hanem az egész világ láthassa, hogy a magyar király és a magyar nemzet közt semmiféle elhidegülés nincs. Továbbá az, hogy midőn az obstrukció exlexbe kergette a kormányzatot, ugyanakkor az alkotmányos magyar király személyesen tüntessen az alkotmány integritása mellett. Végül pedig az, hogy a külföldi nagyhatalmak egész diplomáciája személyesen és a saját tapasztalataiból győződhessek meg arról, hogy az obstrukció izolálva van, hogy az ország teljesen nyugodt és hogy csak vaklárma az ellenzék háborgása, mert a kormányzat szabályszerűen és zavartalanul folyik. Tehát ami a rendet és a konszolidált állapotokat illeti, ezekre nézve a külföldnek semmiféle aggodalomra nincsen oka.

Mindezek arra valók, hogy azok a károk, melyekkel az obstrukció a magyar nemzet hitelét kifelé megrendítette, orvosolva és ellensúlyozva legyenek.

Mindezekből a politikai következményeket is könnyen ki lehet számítani s e következmények abban vonhatók össze, hogy a harc, a passiv ellenállás alakjá-

ban tovább fog folyni az obstrukció ellen s hogy ez a harc, — akármeddig tartson is — a törvénytisztelő kormány és a legális többség győzelmével fog végződni.

Arról, hogy a király és az udvar ittléte alkalmával rendezavarások történhessenek, szó nincs. A főváros polgársága maga büntetné meg az eféle törekvéseket. Még az ifjuság sem fog az izgatónak felülni s nem hagyja magát felhasználtatni.

Tehát a Duna-ünnepély, melyen az egész udvar és az egész diplomácia jelen lesz, kápráztató fény és szépség tekintében felül fog mulni minden eddigi ehhez hasonló ünnepet.

g. b.

ORSZAGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

(Saját tudósítónktól.)

— május 11

Névszerinti szavazással kezdődött az ülés és hogy mennyire nem siettek a honatyák szavazni, bizonyítja az is, hogy összesen 147 képviselő szavazott le. A szélbalból pedig, amely felelősség nélkül obstruál és gyönyörködik a zavaros politikai helyzetben, összesen is csak 28-an voltak jelen.

A miniszterelnök a ki különben sohasem veszi el nyugalmát és jó hangulatát, ma különösképen jókedvű volt, a mit a király megérkezésével is magyaráztak.

Tény az, hogy ma márismétsokan vannak olyanok, akik az obstrukció kudarcában bizakodnak.

A képviselőház előtt több udvari kocsis járt ma reggel, külföldi nagykövetek ültek, egyik másik hölgyekkel is. Sétakocsizást tettek a városban.

Egyébként borus esős idő volt és a Dunaünnepség rendezői erősen aggódnak a szerdai ünnep sikerén.

A házban minden nagyobb hatás nélkül beszélt Ugron Gábor majd néhány ember előtt Nessi Pál.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán, Lukács László, Darányi Ignác és Cseh Ervin.

Elnök megnyitja fél 11 kor az ülést és bemutatja az irományokat.

A ház ezután névszerinti szavazásban 123 szóval 24 szavazat ellenében tudomásul vette Széll Kálmán miniszterelnöknek Rákosi Viktor interpellációjára szombaton adott válaszát.

A kvóta bizottság.

Ugron Gábor szerint a kvótabizottságok eddigi tárgyalása törvénytelen volt, mert a parlamentek kikerülésével a királyra bízták a döntést, Ki jogosítja fel a királyt arra, hogy immár 7 év óta ő döntse el a kvótát, holott a törvény világosan kimondja, hogy a király csak egy év tartamára döntheti el a kvótát. Ez világos törvénytisztetés, és nem meg gondolt politikából, hanem megszorult és agyafurt politikusok ötletéből származik.

A miniszterelnök minapi beszédében azt mondta, nem mehet bele egy 10 éves kvóta megállapításba mindaddig a míg a kiegészítés elintézése biztosítva nincs.

Ebből következik, hogy most ez idén sem akarja a miniszterelnök a kvótának törvényes elintézését, mert nincs kilátás a tekintetben, hogy a kiegyezést a képviselőházak rövidesen elintézzék. Ennél fogva újból a királylyal döntenek el a kvótát.

A 67-es kiegyezés csődöt mondott lejárt teljesen magát és a kormányzás lehetetlen ez alapon mert a népek jólétének érdekei ellene mondanak a kiegyezésnek.

A magyar és osztrák szövetség nincs is érdekünkben, mert a két nép ellenséges viszonyban van egymással — Ausztria valóságos vadászatot indít Magyarország ellen.

Felkiáltások a szélbalon: Hajtővadászatot.

Ugron Gábor: Minden érdekünk ellen vadászatot intéznek öntudatosan, kipróbált államférfiak vezetnek a harcot ellenünk, míg Magyarország csak gyengén védekezik és államférfiaink egyre arra vigyáznak, hogy valahogy el ne veszítsék az üdvös kegyeit. (Tetszés a szélbalon.)

Szell Kálmán miniszterelnök: Ez nem áll!

Ugron Gábor adatokkal akarja bizonyítani állítását. A fogyasztási adók is Ausztria érdekében vannak megállapítva, az aranyvaluta nem lesz készen azért, mert Ausztria nem akarja, hogy anyagiilag erősödjünk. Ausztria mindent elkövet anyagi, gazdasági, ipari és kereskedelmi érdekeink ellen. Egyáltalán az osztrákok nem mint szövetségesek, hanem mint ellenségek viselkednek velünk szemben. (Tetszés a szélbalon.)

Barabás Béla: Kifosztanak bennünket!

Ugron Gábor: A körülöttünk levő kis nepektől kelt tanulnunk, a melyek mindent elkövetnek boldogulásukért. Ha mi nem iparkodunk és nem erősödünk, akkor elpusztulunk a nagyok nyomásától és a kis államok harapásától. (Elénk tetszés balról.) Kérde, hogy a hadsereg nem-e Ausztria érdekeit képviseli. Hosszasan fejtegeti ezután, hogy nekünk semmi érdekünk arra nézve, hogy az osztrákkal való szövetséget fenntartsuk. Nem járul hozzá a kvótabizottság kiküldéséhez, de szerinte ilyen bizottságot kiküldeni sem kell, mert az nem fog ugysem törvényesen eljárni, miután a törvényhozások mellőzéseivel fog dönteni. (Tetszés a szélbalon.)

Nessi Pál szintén nem fogadja el a határozati javaslatot. (A jobboldal kivonul.) Jellemzőnek tartja azt, hogy a jobboldal szívesebben időz a folyosón és ott konferál, minthogy idebenn időzzön.

Felkiáltások jobbról: Nem vagyunk kíváncsiak önre!

Rátkay László: Majd megolvastatjuk a szavazatokat!

Nessi Pál utal a szomorú gazdasági viszonyokra és a kivándorlásra, a mi lépten-nyomon ijesztőbb arányokat ölt és kérde, hogy mire való ily viszonyok között kvótabizottságot kiküldeni. (Derült-ség jobbról.) Szerinte a kvótát évek óta törvénytelenül állapítják meg.

Lengyel Zoltán: Nem vagyunk határozatképesek.

Elnök megolvastatja a jelenlevőket, mire kijelenti, hogy a ház határozatképes.

Nessi a kvótabizottságok működését bírálja és szünetet kér.

Elnök az ülést felfüggeszti.

Szünet után.

Nessi Pál folytatja beszédét. Hivatkozik az ország nyomorára, a katonai

javaslatok ellen tüntető küldöttségekre, a közügyek gazdasági hátrányaira és ezekből meríti ama javaslatát, hogy a ház ne válassza meg a kvótabizottságot.

Nessi után 20 ellenzéki képviselő kérésére zárt ülés volt, melyen Rátkay, Holló, Lengyel tiltakoztak a képviselőháznak a Duna-ünnepség alkalmával való kivilágítása ellen.

Apponyi Albert és Szentiványi Árpád felvilágosításai után ismét nyílt ülés következett, melyen megállapították a napirendet.

Ezzel az ülés véget ért.

KÖZIGAZGATÁS.

Hajdúvármegye közigazgatása.

május 12.

Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága tegnap délelőtt Pukv Gyula főispán elnöklete alatt ülést tartott, a melyen az egyes szakelődök a vármegye mult április hónapra vonatkozó közigazgatási jelentéseiket terjesztették elő.

Ezenkívül ezen az ülésen játszódtott le egy annak idején nagyon kínos ügy epilógusa. Bessenyei József tudvalevőleg hivatalos uton és a lapokban gyűlöletes hajsztát indított vármegyénk két derék tisztviselője ellen. Azóta a törvényszék előtt kitünt, hogy Bessenyei vádjai nem voltak igazak s Bessenyei maga is bocsánatot kért a legteljesebb mértékben az ártatlanul meghurcolt tisztviselőktől. Egy feljelentésére azonban a belügyminiszter elrendelte a közigazgatási bizottságnak, hogy ez ügyben szigorú vizsgálatot rendeljen el s hallgassák ki panaszos Bessenyei Józsefet is.

A közigazgatási bizottság Csánky Viktor kir. tanfelügyelőt bizta meg, akinek erre vonatkozó jelentését tegnap olvasták fel.

Nincs ebben más csak a Bessenyei vallomása, a mely a többi tanuk kihallgatását tárgytalanná teszi, miután ez a vallomás beismerése annak, hogy a vádakat más bujtogatására emelte s azok valótlanságáról meggyőződött. Az eljárást tehát Bessenyei József, bocsánatkérése mellett, beszüntetni kéri.

A bizottság örömmel vette a megvádolt megyeitisztviselők fényes diadalát s elhatározta, hogy ilyen értelemben tesz jelentést a miniszternek.

A többi havi jelentésekből itt közöljük a következő adatokat.

Alispáni jelentés.

Rásó Gyula alispán jelentése szerint a vármegye területén április hónapban a közbiztonsági viszonyok jók voltak s figyelemre méltóan egy esetben sem zavartattak meg.

Fertőző állati betegség a vármegyében az elmúlt hó folyamán nem lépett fel.

Egészségügy.

Losonczy Álmos főorvos jelentése szerint április hónapban a közegészségügyi állapotok rosszabbak voltak, mint március hónapban. A járványok kiterjedése növekedett s a halálozások száma szaporodott.

Ronesoló toroklob 6 községben 16

esettel fordult elő s 3 gyermek meg is halt. A vörheny 10 községben fordult elő összesen 218 esetben, 40 halálozással.

Hasihagymáz 2 községben volt 5 eset közül 1 halálozással.

Kanyaró 11 községben 131 esetben fordult elő 3 halálozással.

H.-Nánáson a nagy vörheny járvány miatt az összes iskolákat bezárták.

Öngyilkosságot 4 ember követett el.

Népesedés.

Április hónapban született 518 gyermek, ezzel szemben elhaltak 410-en. 30 halvaszületést számítva a népesedés csak 78, ami nagyon kedvezőtlen arány.

Az adózó vármegye.

Április hónapban Hajdúvármegyében egyenes adóban 25976 korona 83 fillért, hadmentességi díjban 101 kor., bélyegjövődékben 36707 korona 73 fillért, jogilletékben 37,462 kor. 97 fillért, fogyasztási és italadóban 18,142 kor. 57 fillért. Fizetési halasztást engedélyeztek 34 esetben.

Végül jelentette Fauszt Elek pénzügyigazgató, hogy május 1-sőtől, kormányrendeletre az adóvégrehajtást beszüntette, ami az exlex állapot természetes következménye.

× Névszerinti szavazások. Május 16-án tartandó bizottsági rendkívüli közgyűlésen harmadizben a következő névszerinti szavazások fognak megejteni. 1. a sétatert végében levő 1118 négyszögöl városi földterület elidegenítése felett. 2. a Riekl Gizella-féle 2 hold 31 négyszögöl városi földterület elidegenítése felett. 3. az állami gyermekmenhely részére kijelölt, a Mester utca végén fekvő, jelenleg a debreceni helyi vasút részvénytársaság által használt városi telek elidegenítése, illetve az állam részére átadása felett. Valóban nem tudjuk eléggé megróni a városatyák közömbösségét, hogy hanyagság miatt immár harmadizben kell szavazásra kitűzni oly ügyek elintézését melyek sürgősek. Máshol már építi az állam a gyermekmenhelyek palotáit és ime a debreceni városházán nem képesek összetoborzani a határozatképességet.

× A községi iskolaszék ma, kedden délután 5 órakor Kovács József polgármester elnöklete alatt ülést fog tartani, a melyen a mult ülésről elmaradt tárgysorozatot fogják letárgyalni. Az elnökség felhívja a bizottság tagjait a pontos időben való megjelenésre.

EGYHAZ és ISKOLA.

A főiskolai igazgatótanács gyűlése. A főiskolai igazgatótanács ma délelőtt 9 órakor kezd meg több napra terjedő gyűlésezését a kollégium disztermében gróf Dégenfeld József főgondnok és Kiss Áron püspök elnöklete alatt. A rendkívül fontos tanácskozásokra, melyeken az egyházkerületi közgyűlés legszámottevőbb tárgyait készítik elő — a vidéki tagok teljes számmal megérkeztek, köztük gróf Tisza István orsz. képviselő.

Nehéz napok. Nehéz napok virradtak a fiukra. Már mint azokra a fiukra, akik az urnak most uralkodó 1903. esztendejében a VIII-ik gimnázium padjaiban szedgették magukba akarva nem akarva a rengeteg sok tudományt. Itt az érettségi, a vizsgák Luciferje. Bizony üres most a Dóci-intézethez vezető járda, — ellenben

gomba módra tolonganak a nagyerdőn könyvekkel ellátott gondtelt ábrázatu diákok, döngicsélő méhecskék helyett dünyögő diákemberek társalognak a mezei virágokkal, s szerelmi idillek helyett piszkos jácitusokra és Herodotosokra borulnak a zizegő bokrok. Tegnap d. e. kezdődtek meg az ev. ref. főgimnáziumban az írásbeli érettségi vizsgálatok a magyar írásbelivel. Még négy ilyen napon kell átadni a szurkoló érendőknek, s azután teljes erővel készülhetnek a szóbeli érettségire, mit a kollégiumban június 22-től 27-ig tartanak meg.

H I R E K.

N a p l ó.

Iparmuseum nyitva minden vasárnap és ünnep napon d. e. 9—12-ig.

Május 12—13, A nőegylet műkedvelő előadásai.

Május 13, Hajdúvármegye állandó választmány ülése d. e. 9 órakor.

Május 15, A vármegye tavaszi közgyűlése

Május 18, Polgármesterek országos gyűlése,

Május 21—22, Országos ifjúsági tornaverseny.

Május 22, A város Rákóczi-ünnepé,

Május 28, Keresk, és iparkamara közgyűlése.

A debreceni Rákóczi-ünnep.

— május 11.

A Rákóczi-ünnep nagybizottsága tegnap délután Puky Gyula főispán elnökleite alatt értekezletet tartott, a melyen a nagyobb körvonalában megállapított műsor részleteit állapították meg.

Az egyes javaslatokhoz hozzászóltak Kovács József polgármester, Kiss Albert Veesej Imre, Roncsik Lajos, Géresy Kálmán, Nagy Lajos dr. stb.

A bizottság megállapította, hogy május 22 én reggel 8 órakor gyülekeznek a hivatalos hatóságok, a városatyák és a testületek a városháza udvarán, a honnan a Rákóczi-harang zugása mellett vonulnak a nagytemplomba, a hol 8 órakor kezdődik az istentisztelet. Két oldalt a menet mellett a kerületi tornaverseny tornászai fognak sorfalat alkotni.

A nagytemplomban Dicsőfi József ev. ref. lelkész tart ünnepi tiszteletet, a tanulók pedig a nagytemplom előtt fognak felállani s csak küldöttségileg vesznek részt az istentiszteleten. Mikor az istentiszteletnek vége lesz, akkor a tanulóifjúság a nagytemplom előtti téren a dalegyesületekkel és a közönséggel együtt eléneklik a Himnuszt.

Ez idő alatt egy órai időtartamra a kocsiközlekedés el lesz zárva.

Innen visszavonulnak a városházához, a hol az udvaron reggel 10 órakor kezdődik a diszközgyűlés, melyen Puky Gyula főispán tart megnyitó és Thaly Kálmán diszbeszédet.

Erre vonatkozólag Puky Gyula főispán bemutatta a következő hozzáintézt beszédet.

Mihalovits J. gyógyszerháza a „Kigyóhoz“ Debreczen, főtér, a városházzal szemben

Ajánlja a teljesen fémmentes s kiváló jóhatású — **MOLLITERGIN** — arcz s kézbor finomító szépítő szerét, mely folyadék amíg ártalma lanságra nézve teljesen egyezik a vaselin s glicerinnel, hatásra nézve azokat jóval felülmúlja. Hatása gyors és biztos! — A szélkifujta arczot vagy kezet a legrövidebb idő alatt fehérré, puhává s üdévé teszi, a poudert alá is igen ajánlható. Mint bőrápoló szer páratlan. — Egy üveg MOLLITERGIN ára 1 kor.

Méltóságos Főispán Ur!

Bizottsági Elnök Ur!

Méltóságodnak f. hó 2. kelt nagybecsű levelére sem tudok egyebet válaszolni, mit már a nagyságos polgármester Kovács József ur levelére válaszoltam volt, hogy t. i. a reám nézve anynyira kitüntető felhívást a f. hó 22-ére kitűzött történelmi emlékünnepeken a halhatatlan érdemű, dicsőséges fejedelmünk II. Rákóczi Ferenc tiszteletére tartandó történelmi emlékbeszéd elmondását csekély tehetségem s tudásom teljes erejéből kész sziveséggel elvállalom és a f. hó 17-én estére gyorsvonaton Debreczenbe érkezndem, a részletek megállapítására nézve a következő napokban a t. bizottságnak szerény vélemény-adásaimmal rendelkezésére állok.

Fogadja Méltóságod és a t. rendezőbizottság kitünő tiszteletem kifejezését

Budapesten 1903. május 9-én

Dr. Thaly Kálmán,

ország, képviselő

a magy. Tud. Akadémia történelmi bizottságának elnöke.

A diszbeszéd után javaslatokat tesznek.

Az ünnepélyre a rendezőség remek kivitelű emlék-jelvényt készített és pedig két félet. Az egyik ára 1 korona, a másik fajta emlék-jelvény ára 25—30 fillér lesz. Ezen jelvények mellett lehet — rendfentartás szempontjából — a városháza udvarán belépni. Ezek a jelvények nagyon szép művészi kivitelű emléktárgyat fognak képezni s bizonyára nagy kelendőségnek fognak örvendeni.

Délután a közönség meglekinti a tornaversenyek második napját, a mikor is a közreműködő vendégek közt 50 ezüstbe foglalt *libertást* osztanak ki.

Ezután társasvacsora lesz s este a fiatalság tánemulatságot tart a *Dobos* pavillonban.

A Gyurkovics lányok.

— A mai műkedvelő est. —

Végre elérkezett a dicsőség és a tapsok várva várt napja Debreczen intelligentiájának bájos és ügyes műkedvelőire. Még egy utolsó próba ma délelőtt és este lázban égő arccal lépnek a világot jejtető deszkákra a lámpák elé, hogy legjobb tehetségük és tudásuk szerint eljuttassák nehéz szerepeiket.

Mert bizony kérem tessék csak meggondolni, nehéz szerep ám akkor a legkisebb szerep is, mikor valaki először néz az ezer szemű közönség tömegébe. Jelenlegi műkedvelőinknek pedig nagy része ilyen.

Vannak aztán köztük kipróbált erők, a kik példaadással és bátorsággal szolgálnak a többieknek. Ezek a műkedvelők egyenként és összesen megérdemlik elismerésünket.

De legfőképpen megérdemli a rendező, Szávay Gyuláné urasszony, a ki példátlan odaadással és szakértelemmel tanította be a szereplőket. Ma este és

holnap mindnyájan meggyőződhetünk, hogy milyen eredménnyel.

Az intelligens szereplőknek megfelelőleg a színházat Debreczen előkelő közönsége fogja megtölteni. az érdeklődés különben oly nagy, hogy már a másodnapra is rendkívül sok előjegyzés történt.

* **Májusi ájtatosságok.** A róm. kath. templomban nagy közönség részvételével tartják naponta a délután 6 órai májusi ájtatosságokat. Az ájtatosságokat magánének vezeti be, melyet városunk legjobb zene és énektehetségei adnak elő. Husz Lajos tanár vezetése mellett. Évek után dr. Wolafka Nándor püspök tart rövid beszédet a jelenkor egy-egy korkérdéséről, mely után ima és ének zárja be a szép ájtatosságot. A májusi ájtatosságokon ezen a héten közreműködnek: Kedden: Zivuska Irén, Szerdán: Kökkert Gusztáv, Csütörtökön: Szombathy Margit, Pénteken: Boross Lajos. Vasárnap; a szt. László dalegylet.

* **Oláh Károly** közművelődési tanácsos — mint örömmel jelenthetjük — felépült több napig tartó betegségéből. Népszerű tanácsosunk erős influenzában feküdt s egyik szemét veszedelmes gyulladás támadta meg, mely még nem gyógyult meg egészen. Dacára ennek már tegnap elfoglalta hivatalát.

* **Kubelik debreceni polgár.** Kubelik Ján világhírű hegedűművésznünk, aki nem sokára boldog férje lesz Széll Farkas kir. táblai tanácselnök, a kiváló történet író szép leányának Széll Marianne urasszonynak, tegnap menyasszonyával s annak családjával Debreczenbe érkezett Abba-ziából és illetve Budapestről, hol üdülésük után időztek. Tegnap délelőtt Kubelik Ján Széll Farkással tisztelettel Puky Gyula főispánnal s bejelentette hivatalosan is, hogy magyar honos akar lenni s be akar lépni Debreczen városi községi kötelekébe. Erre vonatkozólag a hivatalos lépéseket már meg is tették.

* **Hittérítő a szöszéken.** A ref. nagytemplomban vasárnap délelőtt tartandó rendes istentiszteletnek különös érdekességet kölcsönöz Hegedüs Ferenc református hittérítő lelkész szónoki beszéde, ki Nikinc 6000 lakosú horvátországi nagyközség református hitre áttérésével kapcsolatban fog nagyszabású szónoklatot tartani. A prédikáció után gyűjtés lesz a niki egyházi lak és református templom felépítésére.

* **Zene a nagyerdőn.** A lapok ezelőtt mintegy két héttel jelezték, hogy a nagyerdőn megkezdődik a szokásos katonazene a jelzett időre kirándult közönség csalódott tapasztata, hogy csendes a nagyerdő s hiába lesték a 39-esek kitünő bandáját, csak nem jelent az meg. — Kicsit bizony korai volt a híradás, most azonban már visszavonhatlanul és teljes biztonsággal tudatjuk olvasóinkkal, hogy

kedden — mához egy hétre megkezdí a katonazenekar a nagyerdei sétahangversenyeket.

* **Polgármesterek értekezlete.** A magyarországi polgármesterek e hónap 18-án Debrecenben tartandó nagy gyűlése tárgyában nagyban folynak az előkészületek a városházán. E hónap 17-én ismerkedési estély lesz az Angol királynőben, — másnap 18-án lesz délelőtt 9 órától kezdve a nagy gyűlés a városháza nagytermében, mely után délben 1 órakor diszebed lesz a nagyerdőn. A nagy gyűlésen 25—30 polgármester fog részt venni.

* **Bimbóhullás.** Súlyos csapás érte Psenyeceki Nagy Árpádot, a központi dohánytőzsde derék ügyvezetőjét. Két éves, szeretettel körülvelt fiaeskája, László rövid szenvedés után elhunyt. Tegnap délelőtt temették el az elhunyt kis fiút a rokonok és ismerősök nagy részvételével.

* **Felozlatott szociálista gyűlés.** Fülöp László, Nagy Lajos és Fóris János tegnap szociálista gyűlést hívtak egybe a Szarvas vendéglő helyiségébe. A gyűlésre meg is jelentek vagy 150-en, azonban a rendőrség neszét vette a dolognak s mivel a gyűlés bejelentve nem volt, az elősiető rendőrtisztviselő azonnal felozlatta. Fülöp Lászlót, Nagy Lajost és Fóris Jánost kihágás miatt hivatalból feljelentették.

* **A jó hivatal.** Edvárd király utazása alatt Romában is, Párisban is feltűnt a szolgálomelyzet között egy fiatal szerezsen legény, hatalmas alak, valóságos fekete Herkules, nagyon elegánsan volt öltözve, bőven költött, látszott rajta, hogy nincs rossz dolga. Csakugyan nincs. Ez a fekete gavallér épp oly fontos, mint a milyen könnyű hivatalt tölt be, ő Edvárd király ő felségének a kávé-szakácsa. Senki a világon nem tud olyan török kávé főzni, mint ő és viszont senki a világon nem tudja úgy méltányolni ezt a művészetet, mint Edvárd király. A király háromszor iszik naponként fekete kávé, de nem tudja másképp meginni, ha nem az ő fekete tűzlegénye készítette. Ez a szerencsés szerezsen az ő kávéfőző művészetével annyira elkényeztette felsőgazdáját, hogy valósággal nélkülözhetetlenné tette magát. A király egy napra se utazik el nélküle. A Kvirinál-ban is, az Elysée-ben is engedelmet kért Edvárd király, hogy a kávé az ő legénye főzhessen. A fizetése a kávéfőzés virtuozának esztendőre 700 font, a mi pénzünk szerint 17,500 korona és teljes ellátás. A munkaideje naponta körülbelül egy félóra. Hogy teljességgel ne legyen oka panaszra — egy ordója is van neki.

* **A debreceni izr. komaegylet tisztújító közgyűlése** a tagok szép számu részvételével és érdeklődésével május 10-én folyt le. Megválasztották elnöknek: Emerich Arnold, alelnök: Krausz J. Bernát, pénztárosnak Rózsa Ignác, ellenőrnek: Smilovits Mihály, elöljárósági tagoknak: Lippe József, Weisz József.

* **A pénzügyi tisztviselők kuglizó egylete** folyó hó 17-én délután 5 órakor

saját helyiségében tartja rendes közgyűlést, melyre a tagokat meghívja az elnökség.

* **A kínai császár leánynézője.** Az Feho de Chine írja a következőket: Mint-hogy a kínai császárnak nincsen utóda, az özvegy császárné, aki biztosítani akarja a Mandzsudinasztia uralmát, elhatározta, hogy fiának, a derék, engedelmes Kvang Szunak néhány mandzsú pótfeléseget szerez. Kiadta tehát a rendeletet, hogy szedjék össze Mandzsúria ötszáz legszebb leányát és hozzák őket a császári palotába. Március 9-én jelentek meg Mandzsúria gyöngyei a palotában és megtartották felettük a szemlést. Ot formás alacsony származásu leányra esett a választás és ezeket azonnal besorozták konkubináknak. Érdekes, hogy az özvegy császárné maga is a nép leánya és ifjú korában a kevéssé poetikus ganajszedéssel foglalkozott. Tagadhatatlan tehát, hogy elég szép karriert csinált.

* **A városháza csinosítása.** A városháza lépcsőházát most javítják, hogy a nyári vendéglátások alatt Debrecen városhoz méltó díszítéssel lehessen. A lépcsőházat egészen újra festik és pedig egyszerű előkelőséggel egy színre s díszül csak a Debrecen város címerét ábrázoló kép fog szolgálni.

* **Találtatott egy drágakő.** Igazolt tulajdonosa átveheti Bodnár Gézánál a Debreceni Első Takarékpénztárban.

* **Mai számunkhoz** mellékeljük *Doszpoly János Utóda cég* üzleti értesítését, melyet ajánlunk olvasóink figyelmébe.

* **Elveszett gyűrű.** Ma délután 3 és 4 óra közt a főtéren a Sesztina üzlettől a Bikáig egy kigyó alakú arany gyűrű elveszett. A megtaláló 20 korona jutalmomban részesül, ha a gyűrűt a kiadóhivatalba, vagy ifj. Csengeri Ignáchoz, Hatvan utca 65. szám alá elviszi.

* **Rosz alku.** János gazda a város felé tart kocsijával. Utólér egy gyalogszerezsen haladó embert aki megszólítja:

— Hova igyekszik bátya?

— A városba.

— Nem vinne el engemet X be?

(Egy egészen másfelé eső város nevét említi.)

— El én nyole forintért.

— Adok öt forintot. Vigyen el.

Elég lesz annyi is.

Hosszu alkudozás után beleegyezik a gazda.

Amikor a városba érnek, a piacon megállítja az utas a kocsit, leszáll róla s a fuvarosnak azt mondja:

— János gazda, maga csak várjon egy kicsit, én bemegyek váltani ide a kávéházba.

Az utas be is ment, de vissza nem került.

János aztán maga is bevonul a kávéházba:

— Ugyán kérem alásan, kérdezi az egyik pincértől, nem jött ide vagy egy órával ezelőtt egy utasember?

— De bizony volt itt, de az egyik ajtón bejött, a másikon meg kiment.

Vakargatja János gazda a füle tövét. Elkeseredve tapasztalja, hogy biz'

öt alaposan becsapta az utas. Végre kifakad:

— Aunye, hogy a ménkü csapja agyon a gazemberit! Ha ezt tudtam volna, el nem hozom nyole forintot alul!

* **Nevelőnének** vagy bonnak ajánljuk képezdésznő Junius 1-től. Cím a kiadóhivatalban.

* **A Polgári Takarékek és Segélyszövetkezetnél** 1903-ik évben az eddigi évtársulatok eredményeit mindenben felülmúló sikerrel kezdte meg a VII. évtársulat működését. Az eddigi 1890 taghoz 850 új tag iratkozott be és az előző évtársulatok 53100 törzsbetéte eddig 13000 törzsbetéttel szaporodott. A közönségre feltűnő jó hatással volt az 1902-ik év mérlege mely 40740 korona tisztajövendelmet tüntet fel. A szövetkezet fenntartása óta kiadott kölcsönök az elmúlt április hóban túlhaladták az egymillió koronát (1,000,000). A tagok igényeinek könnyebb kielégítése céljából a szövetkezet 8 éves törlesztéses jelzálog kölcsönököt is engedélyez.

* **Jó tanács.** Mindazoknak, kik pázsitot akarnak létesíteni, ajánljuk, hogy szerezzenek be Mautner Ödön csász. és kir. udvari magkereskedéséből Budapesten a „Sétatéri“ vagy a „Margit-szigeti“ fűmagkeveréket. Ezeket már 29 éve szállítja Mautner Budapest és a Margitsziget oly bámulatra méltó és gyönyörű sétatéri részére.

SZÍNHÁZ.

— (Utolsó előadás.) Tegnap este bucsuzott el a nyári utjára induló színház a debreceni közönségtől. A szobalány című bohózat került színre majdnem telt ház előtt. A társulat ma este már Nyiregyházán játszik, a hol *Bacsányi*-t mutatják be. Nyiregyházán Makó társulata május 12-től június 15-ig fog működni; összesen 35 előadást tervez az igazgató, a ki bérletet 30 estére hirdett.

TÁVIRATOK.

A király Budapesten.

Budapesten. május 11. Ő felsége ma délután két órakor indult el Bécsből külön udvari vonaton Budapestre rendes kíséretével s este 7 óra 30 perckor érkezett meg a fővárosba. Az udvartartás már tegnap este jött meg külön vonaton a testőrség személyzetével egyetemben. A király érkezése alkalmából a várpalotához díszőrség, szolgálatra a 69-ik Jellasics gyalogezred legénységéből alakított őrség vonult föl Hitzing Vilmos százados vezetése alatt.

Új püspökök.

Budapest, május 11. A hivatalos lap holnapi száma három püs-

Női és gyermek felöltőkben, nap és esernyőkben, selyem, gyapju és mosó

blouzokban, övek és nyakdiszekben, kosztümök és zsuponok, nagy

választékban beszerezhetők

DARVAS TESTVÉREK-nél

női- és gyermek felöltő áruházában Fötér, a Hungária kávéház mellett

Tavaszi újdonságok!

szolid árák mellett.

pöki kinevezést közöl. *Szmrecsányi Pált* nagyváradai róm. kath. püspökké, *Kadu* Demetert nagyváradai gör. kath. püspökké és *Hosszu* Vazult lugosi püspökké nevezte ki a király.

Választók képviselőjük ellen.

Poprád, május 11. A szepesszombati választókerületnek szabadelpárti választói vasárnap Poprádon gyűlést tartottak, a melyen közel 500 választó vett részt. A gyűlés, a melyen *Sztavács* Viktor nyug. főszolgabíró elnökölt, — egyetlen tárgya a kerület képviselőjének dr. Nosz Gyulának a szabadelpártból való kilépése miatti állásfoglalás volt.

A gyűlés egyhangulag a következő határozatot hozta:

A szepesszombati választókerületnek mai napon Poprádon egybegyűlt szabadelpárti választói dr. Nosz Gyula országgyűlési képviselőnek az országos szabadelpártból kényszerűségből történt kilépését tudomásul véve bizalmatlanságuknak kifejezetten azon kijelentéssel adnak kifejezést, hogy magukat dr. Nosz Gyula által képviselteknek nem tekintik s így felkérik dr. Nosz Gyula urat, hogy ezeknek konzekventiáját levonni sziveskedjék.

Egyben az egybegyűlt választók kijelentik, hogy a szabadelpártinak tanterithatlan hívei és a kormány iránt bizalommal viseltetnek.

A közgyűléstől távlatilag üdvözölték *Szell* Kálmán miniszterelnököt, báró *Podmaniczky* Frigyeszt az országos szabadelpárt elnökét és gróf *Csáky* Jenőt szepesszombati főispánt.

Elmaradt fegyelmi vizsgálat.

Budapest, május 11. Kegyesalmi kereskedelemügyi miniszter osztálytanácsos tudvalevően a szombati esküdtzéki tárgyalás alkalmával fölmerült incidensből kifolyólag, midőn *Gondos* Sándor védője őt Szerényi büntetésének nevezte — fegyelmi vizsgálatot kért maga ellen. *Láng* miniszter azonban nem talált okot a fegyelmi megindítására, amiről ma Hegyesalmi hivatalosan értesítette.

Horvát zavargások.

Pécs, május 11. A Baranya—Szent-Lőrincről induló vonaton garázda horvátok több helyen leszaggatták a magyar táblákat. A zavargás terjed. Bródon a esőselék bezulta az állomás ablakait, a magyar hivatalnokokat véresre verte.

Lázító horvát szerkesztő.

Eszék, május 11. *Lorkovics* Ivánt, a Narodna Obrana szerkesztőjét éjfélkor az ügyészség megbízásából Gájer rendőrkapitány letartóztatta és azonnal átszolgáltatta a bíróságnak. Hír szerint az elfogatás a lap szombati számában közölt cikk miatt történt, a melyben a szerkesztő a szabadsággért való harcot hirdeti és a melynek utolsó passzusa a következő: A miként minden igazi szlávnek rokonszenvvel kell kísérenie az orosz forradalmárok küzdelmét az orosz autokrácia ellen, úgy nekünk is mint embereknek rokonszenvvel kell azokkal a bolgár fölkelőkkel, a kik a szabadság fenekelt eszméjét képviselik. Ha nem tesszük ezt, akkor nincs többé jogunk, hogy itthon mint hazánk szabadságának és haladásának bajnokai szerepeljünk.

Elítélt ügyvéd.

Budapest, május 11. A törvényszék *Kabina* Ferenc ügyvédet izgatásért 3 hónapi fogságra ítélte.

Gabona tőzsde.

Budapest, máj. 11. Buzakinálát mérsékelt vételkedv tartózkodó, Kedvező irányzat mellett 20.000 métermázsza került forgalomba szilárdan tartott árakon Egyéb gabonanemek kedvezők idő: szeles.

Buza áprilisra	7.67—68.
„ májusra	7.46—47.
„ októberre	6.57—58.
Rozs áprilisra	6.04—05.
„ októberre	5.64—65.
Zab áprilisra	6.42—43.
„ októberre	5.44—45.
Tengeri májusra	6.47—48.
„ júliusra	6.48—49.
Repece augusztusra	12.50—55.

LEGUJABB.

Az eskütéri hid megnyitása. *Láng* Lajos miniszter a budapest-belvárosi Saskör tagjainak társaságában megnézte az eskütéri hid munkálatait, Czakéliusz miniszteri tanácsos kalauzolta a társaságot és ismertette a hid összes hátralevő munkálatait négy hónap alatt befejezik és teljes biztonsággal várható, hogy október hónap folyamán a hidat meg lehet nyitni.

Országos diákgyűlés. Tegnap vette kezdetét a fővárosban a diáknagygyűlés, a melyen az ország főiskoláinak kiküldöttjei, — körülbelül százan — vettek részt s melyen a kormányt *Zsilinszky* Mihály miniszteri államtitkár képviselte. Reggel 9 órakor ünnepi mise volt az egyetemi templomban, mely után kezdetét vette a tanácskozás az új városháza dísztermében. — A nagygyűlés elnöke *Autony* Béla lett, a ki nagyon szép üdvözlő beszédet mondott. Ezután *Kéty* Károly egyetemi rektor mondott szép beszédet. Beszéltek még *Rózsavölgyi* Gyula alpolgármester és *Holló* Lajos országos képviselő. Ezután áttért a nagygyűlés a tárgysorozat letárgyalására.

Órley — Szatmári. *Órley* Kálmán Szatmári Mór margitai képviselő ellen még márciusban hamis eskü miatt feljelentést tett. Az ügyészség — mint értesülünk — a limine visszautasította a feljelentést és a vád képviselőt megtagadta.

Regénycsarnok.

A B O L O N D.

Irta: *Bárony István.*

(Folytatás.) 2.

— De hát nem látod, hogy milyen igazán szeretlek? Hát nem érted, hogy a mit neked mondok, az nem olyan, mint a mit másnak mondanék! Légy a feleségem! . . .

A grófné nem hallotta, vagy nem akarta hallani az utolsó szót. Felelt a többire:

— Éppen azt nem akarom hogy szeress. Nem akarok megutálni, Azt akarom, hogy jó legyek hozzád mindig, mert becsüllek. Azt akarom hogy ezután is elkisérhess lovaglásaimkor, hogy tarted a kantáromat, lábamat a kengyelbe igazítsd: mikor leszálok, ne feszélyezzen ha nagyon is a nyakadba ugrom! szóval hogy testvérei legyünk egymásnak, a kik igazán is vagyunk.

Viktor gróf felsóhajtott; — Az én mostoha anyám testvére volt a te mostoha anyádnak, enynyi az egész.

Dóra kacagott.

— Az igaz, hogy e miatt még lehetnél a férjem.

— Tehát beösméred? ! . . .

— Hogyne, csakhogy — mondtam már Viktor: nem szerettem életemben szerelemmel senkit, a meghalt férjemet sem és nem akarom még egyszer azt az érzést, a mi két éven át gyötört egy férfi mellett, a ki csak a testemet mondhatta magáénak. S hogy ne legyen semmi kétséged, egy titkot bizok rád; be fogod látni, hogy ezzel nagyon kintuntetek, többet nem tehetek érted.

— A gróf szinte elnyelte az asszony tekintetével.

Kis szünet után Dóra folytatta:

— Megesküdtem, hogy csak akkor megyek még egyszer férjhez, ha anyira szoretni fogok egy férfit, hogy el fogom miatta az eszemet veszteni s ha oly igen nagy vágyat fogok érezni ölelése után, hogy nem törődöm vele, vajjon jogos lesz e az az ölelés?

Csakhogy gondolhatod, ez a idő nem fog soha elkövetkezni, mert én meggyűlölöm azt a férfit, a ki engem szeret és azt kimutatja.

Nem tehetek róla, hogy ilyenek születtem, nem tudja ezt senki s éppen ezért minden udvarlóm önmaga vágja a fát reményei alatt.

Te vagy az egyetlen, a kinek megmondtam, mert fájna, ha édeséks ömlengésed szomorú *Pilátus*-arcod, holdas sohajtásaid. Imára kulesult kezeid, szivedre préselt ökleid s talán mindezekhez még térken csuszásod neveltségessé tenének előttem.

Azért mondtam az imént, hogy ne beszélj velem szerelmes hangon.

Viktor gróf odaléptette lovát a grófné mellé, megfogta a Dóra kezét és megcsókolta.

— Köszönöm, Dóra.

Elhiszem a mit mondtál, mer ösmerlek, hogy milyen hajthatatlan természetű vagy.

Csak egyre kérlek; ez lesz az utolsó soha többé nem hallasz tőlem mást, mint közönséges szót.

Most tavasz van; te itt vagy a birtokodon és itt maradsz őszig.

En szomszédod vagyok és így mindennap láthatlak.

Engedd meg hát, hogy mindennap lássalak, hogy felhasználjam ezt a pár hónapvt, melyhez hasonló alkalom talán soha sem lesz többé arra, hogy ha megszerethetsz: megszeress. Ha a falevél hullásakor nem adod ide önként a kezdet, akkor elmegyek és nem jövök vissza többet.

Dóra egy nemével a megindulásnak nézte a csinos barna fiut, a kinek hangja remegett, mikor ezeket mondta, azután — rialatt megeresztette a kantárszárát, — elfordult tőle és visszakiáltott:

— A hogy akarod!

II.

A gróf megsarkantyuzta a lovát, a két állat repült, az asszony volt elől, mintha ígéret től szökött volna.

Befordultak a rétre, sima gyepen vágattak végig, a szél feltámadt nyomukban, a rét közepén egy széles árok vonult keresztül, a grófné egyenesen annak tartott.

(Folyt. köv.)

Városi színház

A debreceni jótékony nőegylet és a debreceni joghallgatók segítő egyesülete által a városi színházban a nőegylet és a felállítandó joghallgatók köre javára rendezett

műkedvelő előadás.

1903 május hó 12-én és 13-án, kedden és szerdán.

Prolog. Irta: Kun Béla. Szavalja: Kubay Margit urhölgy.

Ezt követi

A Gyurkovics lányok.

Életkép 4 szakaszban. Irta: Herceg Ferenc.

1-ső szakasz: Kata. — 2-ik szakasz: Sára. — 3-ik szakasz: Ella. — 4-ik szakasz: Mici.

SZEMÉLYEK:

Radványi ezredes	Pirkler Ernő jh.
Horkay Feri	Kölesey Sándor jh.
Gyurkovicsná	Madarász S.-né urnő
Katinka	Rickl Margit urhölgy
Sárka	Jabloneczay L urhölgy
Ella	Kuthy Annus urhölgy
Miczi	Hutiray P. urhölgy
Liza	Kertész B. urhölgy
Teruska	Kölesey I. urhölgy
Klárka	Madarász A. urhölgy
Sándorffy	Várnay Berezi jgh.
Gida	Sóltz Elemér jgh.
Semessey	Sámy László jh.
Kemény Tóni	Sámy László jh.
Jankó	Nagy István jh.
Cigányprimás	Magyari Imre

Esti pénztárnyitás 6, az előadások kezdete fél 8 órakor — Tekintettel a jótékony célra, felülfizetéseket köszönettel fogad a rendezőség.

MEGHIVÁS.

A Debreczen-hajdunánási vasút részvénytársaság

1903. évi június hó 10-éndélelőtt 9 órakor Debreczenben a városháza nagytermében

rendes közgyűlést

tart, melyre a részvényesek az alapszabályok 15. és 18. §§ aira való figyelmeztetéssel és annak felemlítése mellett hivatnak meg, hogy a részvények Debreczenben a Közgazdasági banknál, Budapesten a Wiener Bank Verein Magyarországi fióktelepénél (V., Nándor utca 4 sz. a.) Bécsben a Wiener Bank-Vereinnál (I., Herrengasse 8.) tehetők le.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentése.
2. Az 1902 évi szárszámadás előterjesztése, a mérleg megállapítása, a nyereség feletti intézkedés és a felmértvény megadása.
3. Megüresedett igazgatósági tagsági helyek betöltése.
4. A felügyelő-bizottság megválasztása.
5. Az igazgatóság díjainak megállapítása, Debreczen, 1903. évi május hó 10-én.

Az igazgatóság.

Jegyzet. Az évi mérleg és szárszámadás, ugyszintén az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az alapszabályok 17. és a kereskedelmi törvény 198. §-a értelmében a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal a társaság hivatalos helyiségében közzemlére kitétetnek és a részvényesek rendelkezésére boesáttnak.

CATTI GYÖRGY

ut. cs. és kir. udvari szállító FIUME

TENGERMELLEKI VASTEJE

a legjobb és leghathatósabb szer a

SÁPADSÁG (ANAEMIA)

ellen. — Könnyen emészthető, szag és íztelen vasoldat. — A fogzóméneznak nem ártalmas és az étvágyat emelő szer. — A sápadtság könnyebb eseteinél 6, nagyobb fokú anaemiánál 12 palaczk szükséges a sikerhez.

— Postaládácska 6 palaczkkal 6 korona. — Utánvét mellett. —

Salgó-Tarjáni kőszénbánya-részvény-társulat

Budapest, V., Erzsébet-tér 16. sz.

Szénosztályozás:

Gőzcseplőgép-, gőzeke- és szoba fűtésre:

Darabos (tömör) szén és koczkaszén.

Továbbá:

Diószén	(
Durvaszén	gyári kazánfü
Aknaszén	tésre
Rostált aknászén	(
Aprószén	körkemencefűtésre
Kovácsszén	kovácsolási célokra

A társulat széntermelése évenként:

Salgó-Tarjáni bányákban	10 millió
Petrozsényi bányákban	6 millió

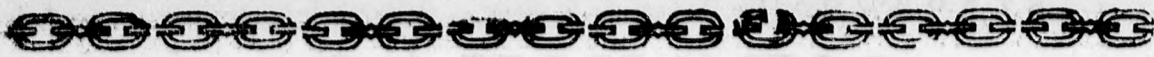
A vezetése alatt álló Esztergom—Szászvári kőszénbánya-részvénytársaság termelése évenként:

Dorogh—Annayölgyi bányákban	2.4 millió
Szászvári bányákban	0.6 millió
Össztermelés	19 millió

m é t e r m á z s a

Megrendelések központi irodánkhoz: Budapest, V., Erzsébet-tér 16 sz. a. intézendők.

Jutányos árak és pontos, gyors szállítás!

Miért szenved? mikor önnek a biztos gyógyulásra a legrégibb sebeknél is ki-látása van és majd nem mindig elkerülhetni a fájdalmas operációt vagy amputálást. ha

Thiery A. gyógyszerész egyedül Valódi centifolia-kenőcsöt

használja, mely a sebek gyógyításában rendkívül jó hatással van a fájdalmak enyhítésében pedig elérhetetlen. Valódi centifolia-kenőcs használhatik a gyermek ágyasok mellbajainál, mellkeményedésnél, vörhenynél, mindenféle régi bajnál, sebeknél lábakon csontokon, sebeknél, sócsusz, dagadt lábakkal is; ütött, szurt, lőtt, vágott és ronsolt sebeknél; az idegen testek kiválasztásánál, mint tüveg és faszilánk, homok dara, tövis stb; mindenféle daganat kinövés, karbunkulus, új képződmények, valamint ráknál körömméregnél körömdaganatnál, hólyagnál, menéstől kisebbdedet lábakkal. Éget sebek minden nemét, fagyott testrészek, a betegek fekvéstől eredt sebeit a nyakon támadt dagاناتot, vérdaganatot, fülbajt és a gyermekek sebesedését stb, stb. Szétküldés csak az összeg előzetes beküldése ellenében. 2.

tégely csomagolással, postaköltséggel és szállító levéllel együtt 3 50 fillér. Számtalan elismerő bizonyítvány eredetiben megtekinthető: Mindenkit óvok hamisítványok vételétől és kérem vigyázni hogy minden tégelyen a cég „Órangyal-gyógyszertár Thiery (Adolf) Limited Pregrada beégetve legyen.

THIERRY A. gyógyszerész

balzsama és centifolia-kenőcse.

E két gyógyszerében felülmulhatlan szer, sohasem romlik el ellenben minél régibb lesz, annál értékesebb és hatatosabb, és sem a meleg, sem pedig a hideg nem árt nekik, így tehát az év bármely szakában küldhető. Majdnem mindig van hatásukés segitenek, legalább az orvos megérkezéig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy efféle sokszorosai ajánlt hasonló, de hatástalan szereket használni, melyekért csak legfeljebb a pénzt dobjuk ki hanem maradjunk csak e mellett a két régi elismert jó, olcsó, megbízható, amellel teljesen ártalmatlan, világhírű szernél, melyeknek minden családnál találhatónak kellene lenni. Ahol a fent ismertetett védjegyekkel valódián kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és cizmezni.

.. Thiery (Adolf) Órangyal-gyógyszertára Pregrada ..
Kohitsch Sauerbrunn mellett. Közp. raktár Budapesten; Török J. gyógyszerész Zágrábban; Mittebach S. gyógyszerész és Bécsben; Brady C gyógyszerésznél

Hirdetmény.

Az Andaházi Szilági Intézetben 10—11 egyén részére f. 1903. évi szeptember hó 5-től kezdve adandó élelmezésre árlejtést hirdetek.

A kosztanak reggel kávéból, délben három, estve egy táj ételből kell állania, a legnagyobb gond fordítatván arra, hogy az ételek kellő változatosságban, mennyiségben és minőségben állittassanak ki.

A jelentkezések f. május hó 20 án est 6 óráig alulírott gondnoknál adandók be következő felszereléssel:

a) 400 — négyszáz korona biztosítéki összeg készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban; amely érték a szerződés tartama alatt felelősség mellett a gondnok által kezeltetik. E biztosítéki összeg nélkül beadott pályázat figyelmen kívül fog hagyatni.

b) egy heti, kötelezőleg betartandó déli és estveli étlap;

c) okvetlenül jelzendő, hogy a jelentkező egy kosztosnak egy napra való ellátását mennyiért vállalja el.

Utóajánlatok figyelemben nem részesülnek; a szerződő fél részére előleg semmi esetben sem fog adatni.

A megkötendő szerződés egy iskolai évre, vagyis 1904. június hó 30-ig szól, de meg nem felelő élelmezés esetén az intézeti gondnokság által időközben is bármikor felbontható. — Valamely növendék egy heti időn túl kimaradván, érette élelmezési díj nem fizetetik. Az élelmezési díjat, az intézeti nevelő előleges ellenjegyzése mellett s a gondnok utalványára, a debreceni főiskola pénztár havonként utólag fizeti ki.

Debrecen, 1903 május 11,

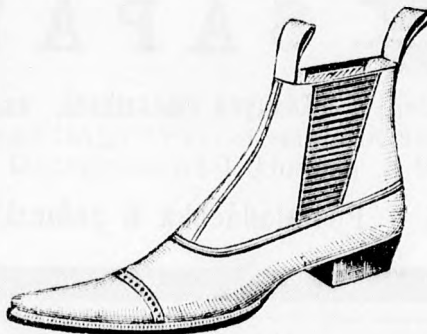
Csiky Lajos

Andaházi Szilági intézeti gondnok

Áraink olcsósága feltűnést keltő!

Igen erős
női bőrcipő
mindennapi haszná-
latra páronként
frt. 2,40

Tartós
női fűzős cipő
páronként
frt. 3.—

Tartós
uri bőrcipő
borítással
páronként
frt. 2,50

Kitűnő
uri fűzős cipő
Bakkancs alak
páronként
frt. 3.—

Erős
női gomboscipő
páronként
frt. 3,75

Elegáns
női szalonzcipő
páronként
frt. 1,50

Debreczeni főraktár:

Piacz-utca 50.

Miklós-utczával szemben.

Tartós
uri bőrcipő
sima
páronként
frt. 3.—

Elegáns
uri fűzős cipő
páronként
frt. 3,25

Női
keresztetes cipő
fekete és színes
páronként
frt. 2,25

Kitűnő
leány fűzős cipő
páronként
frt. 1,70
és feljebb

Kizárólag magyar
gyártmány.

Elegáns színes
leány fűzős és gombos cipő
nagyság szerint
páronként
frt. 1,70 és feljebb

Gyermek fűzős
és gombos CIPOK
fekete és barna
páronként
frt. 90 és feljebb

A monarchia legnagyobb czipőgyára:

„Turul“ czipőgyár r. t. Temesvároott

Debreczeni főraktár: **Piacz-utca 50.** Miklós-utczával szemben.